

“DE KERK IS EEN VERHAAL VAN SAMEN”

Bisschop Lode bezoekt Habibullah en zijn familie, Afghaanse vluchtelingen die onderdak vonden in een woonst van de zusters van Onze-Lieve-Vrouw-Ten-Bunderen

MARIEKE VANDERSCHAEGHE,
MICHIEL VAN MULDER

Op 4 december 2016 werd Lode Aerts tot bisschop van het bisdom Brugge gewijd. Samen met de beleidsploeg stelde hij een beleidsbrief op met enkele prioriteiten waar hij zijn beleid op wil toespitsen. Intussen, vijf jaar later, vragen we ons af hoe het met die klemtonen gevorderd is. We trokken met de pastorale beleidsbrief ‘Verdiepen en verbinden’ in de hand naar de bisschop en zijn beleidsploeg.

‘Een pastorale eenheid die inzet op diaconie kan wervend zijn voor nieuwe mensen en verborgen talenten bij de gelovigen aanspreken. De diaconie heeft vele gezichten, maar we vragen vooral aandacht voor de zorg voor mensen op de vlucht en voor mensen in armoede. In huisvesting voorzien, in het bijzonder voor gezinnen en jongeren in nood, is daarbij van groot belang.’ (Verdiepen en verbinden, 2017, p. 10)

Piet V. • Op dit ogenblik is er Betlehem 2020, een project dat vluchtelingen gezinnen in onze pastorale eenheden probeert te huisvesten. Dat is een samensmelting van het oude Betlehem-project (2011) dat huisvesting voorzag voor mensen in armoede en het Project 2020 dat vluchtelingen opvangt. Intussen vangen verschillende pastorale eenheden al vluchtelingen op. De pastorale eenheid voorziet dan niet alleen in huisvesting, maar ook in vrijwilligers, die we ‘omarmers’ noemen. Zij helpen bij van alles, van de administratie over fietsherstellingen tot zelfs huiswerk van de kinderen.

Bart • Dankzij de diaconale projecten engageren verschillende vrijwilligers

zich met hun eigen competenties. Vaak gaat het om mensen die we anders niet zouden bereiken.

Nathalie • Diaconale projecten blijken een inrijpoort naar een grote kerkbetrokkenheid. We merken dat zeker bij jongeren. Wie ver van Kerk en geloof staat, slaat soms een nieuwe weg in dankzij diaconale inzet.

Bisschop Lode • Voor parochies is het een kans om te delen vanuit de gemeenschap. Het leven wordt zoveel mooier als we uit onze comfortzone treden. Het leert ons te vertrouwen en het maakt ons nóg meer christenen.

Piet V. • Ondanks het vele werk en de zorgen die erbij komen kijken, zijn er intussen al heel wat mooie, warme verhalen geschreven, waar zowel de omarmers als de opgevangen vluchtelingen dankbaar en blij om zijn.

“Ik ben er dan ook van overtuigd dat diaconie dé getuigenis van ons geloof vormt.

‘In de opleiding en de permanente vorming zullen we de thematiek van integer pastoraal handelen behartigen.’ (Verdiepen en verbinden, p. 11)

Piet R. • In de afgelopen vijf jaar is er op vlak van integer pastoraal handelen een professionele structuur uitgebouwd. Er is een continuïteit gegroeid in het proces van melding tot begeleiding en opvolging.

An • En dat is allemaal geïntegreerd in een interdiocesaan kader, wat voor transparantie zorgt.

Marc • We betrekken bij het hele proces externe experts. We zien het ook ruimer dan seksueel grensoverschrijdend gedrag: het gaat over macht en het misbruik daarvan. Dat blijft steeds een relevant thema waar we ook preventief op moeten blijven inzetten. Vandaar dat we in 2022 een Theologisch Pastorale Studiedag hebben ingepland over integer pastoraal handelen met de Duitse jezuïet, theoloog en psycholoog Hans Zollner.

‘Voor ons zijn drie prioriteiten essentieel: samenwerkingsvaardigheden aanscherpen, dienend leiderschap ontwikkelen en een helder kader voor een professioneel medewerkersbeleid opstellen. Die prioriteiten willen we aanpakken vanuit een waarderend medewerkersbeleid.’ (Verdiepen en verbinden, p. 14)

Marc • We proberen werk te maken van een waarderend en ondersteunend medewerkersbeleid. Trees Lavens heeft daar een grote verdienste aan. Er is een duidelijk kader voor iedere benoeming dat afbakt welke taken tot de functie behoren.

Joris • We willen er zijn voor mensen die het moeilijk hebben. Ook de oudere en zieke priesters willen we nabij zijn. Een priester die namens de bisschop voor dat werk aangesteld is, bezoekt hen vaak.

Marc • We brengen ook de jonge priesters van ons bisdom samen. Het zorgteam levert dan weer mooi werk op het domein van psychische kwetsbaarheid bij medewerkers.

Mieke • Het is belangrijk dat we ook kritisch naar ons eigen functioneren kijken. Het jaarlijkse functioneringsgesprek dat elk van ons met de bisschop heeft, helpt ons daarbij.

‘We kiezen ervoor om op het vlak van vorming en opleiding diocesaan en interdiocesaan nauw samen te werken [en] om alle kerkelijke vorming en opleiding te bundelen en te organiseren vanuit het Grootseminarie.’ (Verdiepen en verbinden, p. 12)

Piet R. • Met het Instituut voor Theologie en Pastoraal (ITP) hebben we een mooi diocesaan opleidingsinstituut op poten gezet, dat openstaat voor zowel medewerkers als vrije studenten. Daar hebben Philippe Hallein en Eveline De Smet veel verdienste aan.

Stefaan • Voor de priesteropleiding wordt dan weer interdiocesaan samengewerkt met Leuven, in combinatie met diocesane stages en het diocesane Grootseminarie. Dat past in de drieduidige keuze die we maakten in de beleidsbrief: intenser, diocesaan en interdiocesaan samenwerken. Met het diaconaatsteam hebben we ook de diakenopleiding kritisch tegen het licht gehouden en aangepast waar nodig.

Bisschop Lode • De evolutie van het Grootseminarie Ten Duinen naar een diocesaan centrum past binnen de kerngedachten ‘Verdiepen en verbinden’. Het pilootproject van het nieuwe Bijbels belevingscentrum dat in 2022 op de site zijn intrek neemt, is daar een goed voorbeeld van. Het maakt deel uit van het masterplan voor de site, waarin zowel plaats is voor opleiding, tentoonstelling en evenement als vormingssessies, begeleiding en coaching.

‘Het enthousiasme, de kracht en de creativiteit van jongeren kunnen onze Kerk een nieuwe dynamiek geven. We willen meer jonge mensen betrekken in de uitbouw van een levendige geloofsgemeenschap.’ (Verdiepen en verbinden, p. 17)

An • We zijn in 2019 gestart met een synodaal proces in ons bisdom, waarbij we ongeveer 10.000 jongeren hebben bevroegd. Alle leden van de beleidsploeg hebben deelgenomen aan de gesprekken, wat enorm gewaardeerd werd. Het belang van zo’n proces waarbij zoveel jongeren gehoord worden kun je moeilijk overschatten.

Nathalie • Als we als Kerk jong willen blijven, dan kunnen we niet anders dan

Beleidsploeg

Van links naar rechts

Bart Vercauteren (kerkfabrieken, erfgoed, personeel en contacten overheid), **Annelien Boone** (patrimonium en financiën), **Marc Steen** (parochiepastoraal en medewerkersbeleid), **Nathalie Verstraete** (jongeren-, gezins- en roepingenpastoraal), **Piet Vandevoorde** (caritas en diaconie), **An Quaghebeur** (onderwijs), **Piet Raes** (vorming en catechese), **Joris Maesen** (kanselier en privé-secretaris), **Stefaan Franco** (liturgie, sacramenten en permanent diaconaat), **bisschop Lode Aerts**, **Mieke Kerckhof** (Godgewijde leven)

nederig luisteren naar de visie, dromen én kritiek van jongeren.

Annelien • Jongeren zijn niet alleen de toekomstige generatie, ze zijn ook de huidige generatie waarin God tot ons kan spreken. Of zoals paus Franciscus het formuleert in 'Christus Vivit': "Jongeren zijn het NU van God." Hun antwoorden zijn eigenlijk representatief voor de hele maatschappij.

Bisschop Lode • De vele gesprekken maken ons duidelijk dat er twee werelden zijn: de Kerk en de jongeren. Daartussen is een kloof gegroeid, maar de afstand is niet onoverbrugbaar.

“**Jongeren sluiten de deur niet op voorhand voor ons, maar stellen zich met een open houding en grote luisterbereidheid op.**

Bart • Ik was aangenaam verrast door die openheid. Tegelijk blijkt wel dat wij als Kerk steeds naar jongeren moeten blijven toestappen. Ze verwachten initiatief van ons, terwijl het voor ons moeilijk inschatten is hoe de reacties zullen zijn. Er is ook niet één strekking binnen de jeugd: je hebt een progressieve vleugel en een deel dat net vasthoudt aan tradities. Hun visies op de Kerk verschillen waardoor we hen elk op hun eigen manier moeten benaderen.

Mieke • Zoals dat overigens geldt voor alle deelgroepen in de kerkgemeenschap en daarbuiten. Daarom is het belangrijk de resultaten en de lessen van dit proces ook mee te nemen in ons zoeken naar verbinding, ook met volwassenen die zich niet in de klasieke gemeenschap herkennen.

Annelien • Zo komen we los van ons eiland en evolueren we naar een gemeenschap waarin we samen aan de slag gaan.

Nathalie • Op vijf december zal het synthesedocument van het synodale proces aan de bisschop overhandigd worden. We zullen de volgende jaren aan de slag gaan met de werkpunten die de jongeren daarin aanreiken.

Beleidsploeg tijdens de vergadering

De voorbije jaren is er duidelijk werk gemaakt van de prioriteiten in de beleidsbrief 'Verdiepen en verbinden'. Maar het werk zit er nog niet op.

Bisschop Lode • Paus Franciscus heeft de wereldkerk opgeroepen tot een synodaal proces. Samen met de stappen die we in ons bisdom al gezet hebben, hoop ik dat de Kerk daarmee evolueert van clericaal naar synodaal: een gemeenschap waarin we als broers en zussen samenwerken.

Piet V. • De paus heeft ook veel aandacht voor ecologie. In oktober is de stuurgroep voor Eckerk in ons bisdom voor het eerst samengekomen.

“**We willen haalbare stappen zetten en tonen dat we werk maken van ecologie.**

Bart • Het is niet dat er op het vlak van ecologie nog niets gebeurt. Een klein voorbeeld is de speelplaats in een school van Stalhille waar vrijwilligers op eigen initiatief de school vergroend hebben.

Joris • Het is hoe dan ook belangrijk om ons te blijven inzetten voor maatschappelijke thema's zoals ecologie. Daarbij moeten we steeds aandacht hebben voor de fundering in ons geloof, wat moet weerklinken in al wat we doen. God heeft ons Zijn schepping toe-

vertrouwd: om haar zorgzaam te behouden, niet om ze egoïstisch uit te buiten.

Marc • Waar het geloof alvast centraal staat is in het driejarig traject waarmee we dit werkjaar gestart zijn. De hervorming naar pastorale eenheden loopt bijna op zijn einde, maar belangrijker is dat we in het oog blijven houden waarom we geloofsgemeenschappen vormen. Hoe willen we getuigen van de vreugde van het evangelie? Bij dat alles moeten we rekening houden met de draagkracht van gemeenschappen. Er is een groot verschil tussen de ene en de andere gemeenschap: sommige zijn heel broos, andere heel levendig.

Stefaan • Bij mij is dat dan ook de grote vraag: er wordt verwacht dat wanneer je beleid voert je ook beslissingen neemt, en liefst snel. Maar hoe snel mogen we gaan? Soms horen we: voor onze gemeenschap gaat het te rap, we kunnen niet volgen. Het is echt wel zoeken naar een evenwicht daarin.

Bisschop Lode • Je merkt inderdaad grote verschillen tussen de gemeenschappen en leeftijdsgroepen. Haalbare initiatieven moeten gedragen worden door lokale gemeenschappen. Daarom zitten we regelmatig samen met de verantwoordelijken ter plaatse en alleszins met de deken.

Annelien • De Kerk staat niet gelijk aan 'het bisdom'.

An • Nee, het is een verhaal van samen.